PUJA SPECIAL CONCESSION
AT LESS THAN HALF PRICE
ONLY FOR 2 WEEKS
GTD. 10 YEARS

సుఖ విరేచన సాధనం
ఆలెన్ బరీస్
కాస్టర్ ఆయిల్
ఆలెన్ బరీస్ కాస్టర్ ఆయిల్ లో బాధించే మలిన్యాలేవీ లేవు
ఇది నిరపాయంగా, నిశ్చయంగా పనిచేస్తుంది. సేవించిన అనంతరం విశదపరుచును.
అతి శుభ్రమైనది
శుద్ధమైనది.

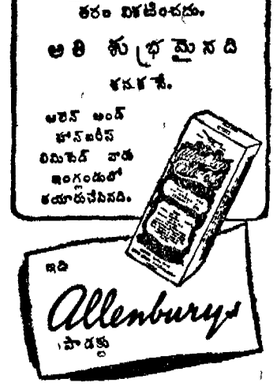

ఆలెన్ అండ్ హాన్‌బరీస్ లిమిటెడ్, (ఇంగ్లండులో స్థాపితం.) క్లయివ్ బిల్డింగ్, కలకత్తా.
ఆలెన్ అండ్ హాన్‌బరీస్ లిమిటెడ్, కమ్మిస్పాకి యుడ్ బిల్డింగ్స్ హార్నిమాన్ రోడ్ బొంబాయి.

గనోక్వెల్
అన్నిసెగలకు గంటలలోగుణము
ఈశ్వర ఫార్మసీ, రాజమండ్రి.

దీప శిఖలు

మా—డెకరాల మాగాణి; . . . . . .

ప్రకృతి దేవత దయ దలచి తల్లని చూపుల్ని ప్రసరిస్తే, పొలిచా పదిపన్నెండు బస్తాల ధాన్యం—ఆరు వేల కొబ్బరికాయలు పోసుచేసుకోడానికే మీ అభ్యంతరం వుండదు సూర్యోదయాత్పూర్వం నించీ రాత్రి కారుచీకట్లు గ్రమ్మేవరకు ఎంత గుంజాకొన్నా ఇంతే! మాగాణి మాత ప్రసాదించేది.

రాఘవయ్యకు సుమారు ఏభై ఏళ్లుంటాయి. తెల్లవారనిదే పొలంలోకి వెళ్ళి పొద్దుగ్రుంకిన ఏ జాముకో ఇంటిమొహం పట్టడం అతని నిత్యకృత్యం. గౌరవంగా మర్యాదగా పాటిపారిలో మెలగుతూ నే జీవితయాత్ర చేస్తున్నాడు. భార్య బంగారమ్మ సహజంగా పాంపారిక విషయాల్లో రాఘవయ్యకి చేదోడువాదోడుగానే మసలుకొంటోంది. కాని ఈమెలోవున్న పెద్ద లోటు 'అభిమాన వ్యామోహం' ముఖ్యంగా ఒక్కగా నొక్క కూతురు-'శారద'ని ఎవరే మన్నా సహించలేకపోయేది. తమ పెళ్లయిన పది సంవత్సరాలికి-అనుకొన్న ఆశ లన్నిటినీ సంతోషంగా చేస్తూ పుట్టింది, శారద అటువంటి కూతురుమీద ఎవరికైనా సహజంగా వాత్సల్యం ఎక్కువగానే వుంటుంది.

వాత్సల్యమైనా ప్రేమైనా స్నేహమే అయిన నియమితపరిధుల్ని దాటితే విపరీతంగా పరిణమిస్తుందని.. ....

* * *

పల్లెటూరేకాని మంచినీటిబావులు లేక పోవడంవల్ల ఊళ్ళోవారంతా చెరువు నుంచి నీళ్ళు తెచ్చుకొంటారు. అంతే భేదం! కుబ్బాయమ్మగారు శ్రీమంతురాలే అయినా ఆమె స్వయంగా చెరువుకి నీటిబిందెలు వేసుకు వస్తుంది. కాస్సేపయినా పొరుగింటివాళ్ళ యోగక్షేమాల్ని పరామర్శించందే ఆవిడకి భోంచేసినట్టువుండదు చెరువుదగ్గర నలుగురు రాజాల్లు చేరతారు కాబట్టి తన ముద్దుమనుమరాలిని తీర్చుకోడానికి కుబ్బాయమ్మగారు తప్పక వస్తుంది. కలవారి ఇల్లాలు, ఎవర్నో మన్నా ఎవరూ పట్టించుకోరు. ఆవిడ వరుసలే అని ఒక అలక్ష్యం.

'ఈపాటికి కూతుర్ని పంపించరాదూటే! పెద్దమనిషైతేమాత్రం ఇంట్లోవుంచి శాపం విరిచేయాలా! రేపు అత్తింటిదగ్గరైనా పని పాటలు చెయ్యాల్సిందే. బొత్తిగా దాన్ని కుసుకూర్చి చేసేస్తున్నావ్!—

తన దారిని తాను పోతున్నా నిలబెట్టి మరీ సుబ్బాయమ్మగారు తన కూతురు గురించి ప్రసంగిందడంతో బంగారమ్మ మనస్సు చివుక్కుమంది మొహం చిటిలించుకొని జవాబీయకుండా ముందుకడుగు వేసేసింది.

'ఏమి పొగరే! నీవే కన్నాపు ఎల్లాగయితే కూతుర్ని—' విప్పచంగా వినబడుతున్న సుబ్బాయమ్మ మాటల్ని తెక్కచేయకుండా 'పాడులోకం!' అనుకొంటూ వెళ్ళిపోగింది బంగారమ్మ.

బంగారమ్మ ఇంట్లో అడుగుపెట్టి నీళ్ల బిందె దింపుకొని ఒక్కసారి, నీళ్ళబిందె పొయడానికి పడ్డ శ్రమనీ, సుబ్బాయిగారి అవాచ్యాలబాధనీ విదలించుకోడానికి ఒళ్లు విరుచుకొని 'శారదా' అని పిలిచింది. ఎప్పుడూ తను వచ్చేసరికి ముందు వసారాలో వుండే శారద లేకపోవడంతో ఆత్రుతగా, మళ్లీ కాస్త స్థాయి హెచ్చించిమరీ పిల్చింది. సమాధానంలేనిదే! యెక్కడికి వెళ్ళివుంటుంది? అలా పరాయి ఇళ్లపాటున తిరిగేది కాదే! అలోచిస్తూ బంగారమ్మ ఆగక యీగద తడుముకొని పడకగదిలోకి కూడ వెళ్లింది చూడడానికి!

అమ్మయ్య!— బంగారమ్మ భారమంతా తీంచేసుకొంది. శారద మంచంమీద పోరగిలి పరుండిటాన్ని పరికించి

'ఏమే మాటాడవ్!'

అబ్బేకాళ్లు కదుపుకూపుంది చేతుల్లో ఏమో తలగడమీద వ్రాస్తూనే వుందిగాని శారద తన సారికూడా సమాధానమియలేగు 'నిన్నేనే' అంటూ కూతురు పిఠ్ఠ తట్టింది! అబ్బే ఉలుకదు పలకదు. బంగారమ్మ గాభరాగా తిరిగి భాగానికి వెళ్లి కూతురు ముఖం వంక ఎరిపిలనగా చూడసాగింది.—

ఆమె చూపులు అట్టే స్తంభించి పోయాయి ఏమీ పాలుపోవడంలేదు. ఏమో అపదవ! ఎందుకో ఆందోళన!

'ఏమయిందే? ఎందుకో ఏడుస్తున్నావ్?'

హృదయాందోళనల్ని తాళించుకొని బంగారమ్మ ప్రశ్నించిందో లేదో శారద ఒక్కసారి సుబులుగా వెక్కి వెక్కి ఏడువడం ప్రారంభించింది.

'చెప్పవూ బాతల్లీ!' అంటూ బంగారమ్మ మంచంమీద కూర్చుండి పిపు తట్టుతూ చెంపల్ని సద్దుతూ లాలనగా అడిగే సరికి చంటి పిల్లయిపోయింది శారద.

అపరే అభిమానంకల మనిషి, ఏకో కష్టం మీద అణచుకోగలుగుతుంది. కూతుర్ని ఎవరైనా ఏమైనా అంటే అభిమానపు దొంతరలు హృదయాంతరంలో కదంతొక్కుతూ బంగారమ్మని ఆగ్రహావేశపరుచుల్ని చేసే స్థాయి! శారద ఆకాస్త చింతనా రహస్యాల్ని తెలిపేసరికి తోక త్రొక్కిన తాచులా లుండిపడుతూ బుస్సుమని లేచింది బంగారమ్మ ఏడిళ్ళ అవతల వున్న సుబ్బాయమ్మ యింటికి బయల్దేరింది

తన్ను జారిలో యధాలాపంగా అన్నది కాళ్ళ తేనింటికి వచ్చి తన యింట్లో వున్న తన కూతుర్ని అంటుందా? తానెవరనడానికి? తన కెవ్వరిచ్చారధికారం? పిల్లిలో నిలబడితే పెక్కింటి వారబ్బాయిని ప్రేమించినట్టే! రామరామ! యింత దారుణం!

అమాయికురాల్ని అనుమానించి అవహేళన చెయ్యడమూ? ఏ పాపమూ ఎరుగదే తన కూతురు! కూతుర్ని మందలించుకోడానికి తాను తల్లయివుండి గా, ఆ సుబ్బాయమ్మగా దెవ్వరు న్యాయ? దూడలే ఆవులే లేనిది మధ్య గుంజార్చినట్టు?—

'చాల్లేనమ్మ! ఆడిగొచ్చావ్. మాసతా పరిలా ఎలాంటి మొనుణ్ణి తీసుకొస్తావో పిల్లకి చూస్తానుగా! ప్రక్కయింటివాళ్ళి అబ్బాయి బాగానే వుంటాడు పెళ్ళి చేసుకోమంటే తప్పేమిటి? మహారాజుకి కట్టబెట్టబట్టు న్నావ్ కూతుర్ని—' ఈ మాటల్ని మాత్రం మిసుల్చుకొని ఇంటిమొహం పట్టింది బంగారమ్మ

ఆమె వెడెక్కిపోయిన గుండెల్లోంచి వెలువడే పరాభవాన్నుల ఘుగఘుంలు బ్రద్దలయ్యే అగ్నిపర్వతాల్ని తలదన్నుతున్నయ్.

చూస్తారట! చూస్తాట్టే! ఏమిటా మాటేది! తను అసమర్థులనే చాతకాని చరటలనేగా ఆవిడిభావం! కట్నాలు కానుకలిచ్చి యెక్కడ మంచి వరుణ్ణి వెదకి తీసుకువచ్చి ఏడుస్తారని ఆవిడ ఎగతాళి!

నిజమే, ఆవిడికయితే ఏభై ఎకరాలపుట్టిపుంది పెద్ద కర్షకంకూడా చేస్తున్నదానిడ ధర్త! తనకోసే తనధర్త ఒక సామాన్య పేదరైతు. అందుకని నోటికిరచ్చిపట్టు అంటుంది పంతానికైనా కూతురికి గొప్ప సంబంధంచూడాలి సుబ్బాయమ్మకి చక్కటి గుణపాఠం చెప్పి పట్టు వుండాలి కుక్కకాటుకు చెప్పుదెబ్బే సాధనం! ఆవిడి ధనగర్వం ఆ దెబ్బతో అణగారవల్సిందే అప్పుడుకాని తన పరాభవాన్ని చల్లారదు

రాత్రి తొమ్మిదికంటలకు రాఘవయ్య మామూలుగా పొలంలో రక్తకూంపాల్ని పిండి పిండి వచ్చాడు. అంతరంగంలో దవానలం చెలరేగుతున్న బంగారమ్మ ఓపిగ్గా అణచుకొని భర్తకి సపర్యలు చేసింది కడిమన్నం కంది పప్పుతో వేసుకుని ఆప్యాయంగా భోంచేసి పరాండాలో మందంమీద ఘటాన్ని వాల్చాడు రాఘవయ్య. పొగాకుగొట్టం తెచ్చియిచ్చి ప్రక్కకు చాపపరచుకుంది బంగారమ్మ. పొరలుతీసుకొని చుట్టచుట్టు కొని నోట్లో పెట్టుకొనేసరికల్లా పరిపాటిగానే నిప్పు అందిచ్చింది బంగారమ్మ

ఈ దంపతులిద్దరూ పడిమీదయస్సు దాటుతున్న సమయంలోకూడా అన్యోన్యంగా వుండడమే లోకానికి కన్నుర్ర వీళ్ళ సంసారంలో చిన్నచిన్న తుపానులు చెలరేగడమూ యని ఇరుగుపొరుగువారలభావ్.

బంగారమ్మ చూపమీద పరున్నదన్న మాటేగాని ఆమె మనస్సేమీ స్థిమితంగాలేదు. భవగర్వంతో, కండకావరంతో బలిసిపోయిన సుబ్బాయమ్మ కెలా పరూ ధానం చెప్పడామని ఒకటే ఆలోచన! మధ్య మధ్య ఆమె ఆలోచనల్ని శారద పన్నటి గుర్రు భంగపరుస్తోంది. ఆత్రుతనంతో ఆగబట్టలేకపోయింది ఆరిగిన సంగతంతా భర్తకు విన్నవించింది. రాహాయణముంతా విని రాఘవయ్య!

'పిచ్చిదానా! మన బంగారం మంచిదయితే కంచాల్ని అనడమెందుకు. మనబంగారము ఇప్పుడేమీ వన్నెతరగలేదుగా. ఎందుకా వేదన?'

అన్నాడు కేలంగా, ఏమీ విశేషం లేనట్టు. నిజంగా ఏమీ విశేషం లేదన్నమాట వాస్తవమే లోకం అనేకవిధాల విమర్శిస్తుంది కొత్తవాళ్లు ఆడుమగ రూపాలతో కనిపిస్తేచాలు. లేచిచ్చినవాళ్ళని విమర్శిస్తుంది. అంతమాత్రచేత ఆ అన్నాచెల్లెళ్లో పోదరత్వానికి వన్నె తరుగుతుందా? మంచిగా నడుస్తూంటే వాడి ప్రతిరక్తపుటణువులోనూ కూయరా!' అంటుందిలోకం అందుకని లోకానికి వెరచి ఆత్మవిదాన్ని భంగంచేసుకోవడమే? శాశ్వతికంగా ఆయా హృదయాల్లో బాధకలగడం సహజమే. అక్కడే వుంది సహనానికి! చూపడంలోని పటిమ! నిజమెప్పటికీ కాగదు, ఆ లోకమే మళ్ళీ ఆనోళ్ళతోనే అంటుంది భిన్నంగా క్షణక్షణపరిణతి పరిభ్రమణంచూపే మతిభ్రమణంతోవున్న లోకపువాదు కూతుర్ని పాటించడం కేవలం అవివేకం. యథార్థాన్ని తెలిసికోకుండా ప్రతి సంఘటనకి అపార్థాన్ని కలిపించే వ్యర్థ పదార్థాల్ని మనమెందుకు తెక్కచెయ్యాలి? వాళ్ళకోసంమన మెందుకుపరమాధానంచెప్పాలి? చెప్పాలని అంతిలేదు పిచ్చివాళ్ళల్లే ఎందుకు ఊగిస్లాడాలి?

ఎన్ని విధాలనైనా బోధించి చూశాడు రాఘవయ్య అణుమాత్రం, అభిమానార్థక పరాధీన దివానలంతో రగిలిగనుంటున్న బంగారమ్మ చిత్తం చలించలేదు. రాఘవయ్య ప్రయత్నం ఫలించలేదు. కొందం తిరపుదారాల్లో కూతుర్నొదిలిపోటు వ్యధించే కూలాల్ని అమాంతంగా కాల్చి బూడిదచేసి నీళ్ళల్లో కలిపి సుటుక్కున మింగేయ్యాలన్న చాణక్య నీతికి ఆవిడి హృదయంలో స్థానం ఏర్పడింది స్థావరంగా.

'ఏమైనాసరే! పెద్దదయినా, ధనమూ ఉన్నవరుణ్ణే చూడాలి శారదకి' కొక్కరక్కాణించింది బంగారమ్మ శ్రీ మంతుల ధనంతుల అంతరాంతరాల్లో తన కూతురు చిన్నారిహొన్నారి జలుసల్ని చిలుకుతూ భావకసుమపుటంచుల్ని తాకుతూ మధుర డోలికలపై తూలుడ్డం ఏ తండ్రి అంతరాత్మ వాంఛించదు? కాని ఆస్థితిని విడ్డకు సాధించి పెట్టవలంలో వుంది వున్నాయకుయీ తనంతా.

పదయారకులం, రాజకీయ పరిజ్ఞాన విలసితులం, సాహిత్యోపాసకులం, భావుకులం, భావకులం అంటూ పెద్దపెద్ద గౌరవాలు ధరించిచూడా ఎందరు బహిరంగ సభల్లో కట్నాలు పుచ్చుకోవడం మాని పెద్దాం, వరకట్నాలిచ్చుకోలేక ఎంతమంది తలిదండ్రులు మనో వ్యాధితో మరణకయ్యల్ని అధిష్ఠిస్తున్నారో? ఎందరు సోదరీమణులు అవివాహ జీవిత భారాన్ని కనోస్తున్నారో, అంటూ బల్లల గుద్దుతూ గంభీర ఝుంఝూమారుతాల్ని విసరుతూ, కాకే, ఆ ఘరానా వక్తలే! మహావ్యక్తులే దివ్యసౌధాంతరాల్లో గృహాంతరాల్లో కట్నాలు భాలకని మాటలు విరించుకు కూర్చోవడంలేదు! కాదంటే కాకినంగా ఇంకా పెళ్లి చేసుకోవాలని లేదనడం, పెద్ద కట్నా లిస్తానని కన్నెవరకు లేదా పదవేలిస్తా నన్నవాణికే మరో రెండువేలు తిరిగి విసిగి పాతికవేలూ ఇస్తానంటాడనో!— అటువంటి వ్యక్తులందరూ శాస్త్రకయ్యా నృత్యతిపథంలో ఒక్కసారి కనుపించాలు.. మధ్యతరగతి కుటుంబాలకు చెందిన తనవంటి వాళ్లు ఎలా పెలా ఏ విధంగా చెబుతిం టున్నది గుర్తుకు వచ్చింది రాఘవయ్యకి

ఆరాధ్యేవణలో మధ్యతరగతి కుటుంబీకుడికి ముఖ్యంగా-తున్న శాశ్వత బాధాల్ని సాంతంగా సమగ్రంగా విశదీకరించాడు రాఘవయ్య. పూర్వధానంగానే విన్నది వినడం కాని తను మూడెకరాలు కూతురికి చెల్లి

10—వ పేజీ చూడుడు

పెళ్లి ప్రయాణం

బండి వేళ అవుతోంది తొందరగా చీరకట్టాలో, ఓ గంటసేపు టిక్కట్లు తెచ్చుకోవటంలోనే సరిపోతుంది.

ఉండండి అంత తొందరపడితే జాడీలు సవరించాలా, అలమార శాశం చెయ్యాలా, పొరుగింటావిడతో సైనా చెప్పేరాదుటండి, మరీను మీరంతా హడావడండి అన్నట్టు యింతికి మరి చేసోయినా అంట్లు తొలవనే తొలవలా. అక్కడే వున్నాయి.

చచ్చారురా! ఏడిసినట్టే వుంటి గాని అంటు యెక్కడికిపోవు తొందరగా చీరకట్టుకోవటంగాని తర్వాత పనులుచూసుకోవచ్చు

మీ రిక్కడుంటే యెట్లా!

ఏమండోయి పంతులుగారు బండి వేళ అయింది. బండి అందకపోతే మన్నంటే కాదండోయి.

ఏమిటా మాటలవస్తుంటే.

* * *

ఏమిటయ్యా పెట్టుకొస్తావు పోలీసులు లేరనా పెట్టపెందటనుంచి నే నిక్కడ నుంచుంటే. నా కంటే ముందునుంచుంటున్నాడు అయ్యా.

అట్లా అవుతే యీ జనం అంతా అయింతర్వాత నేనటయ్యా నాకు టిక్కట్టు యిచ్చేది.

నువ్వు నక్కడనేనా వెనకాడిని మేం అలస్యంగావస్తే వెనకాలను నుంచోలా నుంచో మా వెనకాల.

బండి వచ్చే వేళ అవుతోంది తొందరగా తీసుకోండి టిక్కట్టు పంతులుగారు.

ఆయన యిస్తేనా.

* * *

బాబుబాబు యెక్కండి బండి పోతుంది ఆడకూతురుకూడ కింది పోటులేదని చెప్పలేదుటయ్యా ఇంకా పెట్టెలోకి పోరాదూ! అందరూ యీ పెట్టెలోకే రాకపోతే.

రక్షించాలి మీరన్నా యెక్కండి . ఏమండోయి మిమ్మల్నే

ఏమిటయ్యా ఎక్కరాదు నేనేమన్నా వద్దన్నానా.

ఏమండోయి యిక్కడ ఖాళీవుంది యిటురండి

ఎక్క నే.. ఆ . ఎక్క ...ఎక్క... ఆ.. తీసుకో పెట్టె...లోపలికి పో అమ్మయ్యా యింపటికి యెక్కాను. నిజంగా మనవి యివ్వాళ యీ బండి యెక్కి వెళ్ళికి అందుపంటాం అనుకోలు దైవఘటన నే వచ్చి యెక్కడో అక్కడ యెక్కాల్సి నీతో వచ్చింది తమ్ముడూ

ఏయ్ కళ్లు కనిపించటంలా యెక్కి కూర్చున్నావు అడిగాళ్లపెట్టెలో దిగు . దిగితే గాడ్డుతో చెప్పాలా

ఊ. ఊ ఊ

పాపం అయిన యెక్కాలి గాబూలరా. అండోయి

చూశారా నేనేదో మంచికి చెప్పితే యెట్లా కనుపుకుంటున్నాడో!

ఏమి జన్మము ఏమిజీవనము నరులారా... అయ్యా, అమ్మా! గుడ్డివాణ్ణండి ఓరాగిపెట్టు వెయ్యండి అయ్యా బాబు

పోవయ్యా పెధవ పెంట యిరుకుల్లో చస్తుంటే యిక్కడెవరు నీకిస్తారు...నీకే చెప్పేది. యింకా పైకెక్కడికి.

ఏయ్ మూడుకాళ్లు వున్నాయా...అ... తీసుకో...యిదిగో అణా.

ఏమండోయి యీ స్టేషనో దిగాలి కొంచెం తప్పుకోండి కొంచెం మీరు లేస్తే కొంచిమీద కాలుపెట్టి దిగుతా...అ.. ఊ

మట్టి పడుతోందయ్యా నాకత్తిక కొంచెంచూసి దిగు పొద్దుణ్ణుంచి తచ్చి చెడి నుంటున్నా. కాళ్లు పీక్కుస్తున్నాయి యీ కాసేపన్నా పైన కూర్చుంటే.

మట్టిపడలేదు లేరయ్యా మహా శుభ్రస్తుడవు బయలుదేరావు . ఎట్లాగయ్యా యీ మాటల్ని తప్పుకొని దిగటం అవతలికి తియ్యరాదు

బాబు బాబు బిగ్గరగా అరవకండి కట్టు పంటారు ఏదో చిల్లర్న అన్నుకుని జీవించే వాళ్ళం యీ కేమన్ రోజుల్లో

తప్పుకోండయ్యా నేనీ స్టేషన్లో దిగాలి. బండి పోతుందియ్యా

ఏయ్ నీకే చెప్పేది ఫుట్‌బోర్డుమీద నిలబడకూడదు ఎన్నడ మనిషి. లోపలకుపో... తలుపు వేసేయ్. లేకపోతే ఓరేయి క్రిందకు లాగేయ్ ఊ ఇప్పుడు తలుపువెయ్యి.

ఏమండోయి గాడ్డుగాడు నేనిక్కడ దిగా పుచ్చుచ్.. ఊ ఛిఛ్ఛిఛ్.

ఏమి ఖర్మము ఏమికాలము జీవా అయ్యా అంటి వాణ్ణండి అంటి బ్రతుకండి తప్పా కాస్తా మీరు ధర్మమేస్తే బ్రతికాల్సిన వాణ్ణండి అయ్యా అమ్మా .

పుండవయ్యా గొడవ.. ఏమండీ దూరాకూ అవిడ, పొమాన్లూ సరిగా వున్నాయా నేనిక్కడ యెక్కాలని చెప్పారుగా

ఎటొపండి మిమ్మల్ని యిందాక గార్డు దిండటంమానీ అవిడ మీరు దిగేకారు అనుకొని ప్రక్క స్టేషన్లో దిగిందిటండీ

అయ్యో! ఇంకేముంది టిక్కట్లుకూడ దానివగ్గరే వున్నాయి నిలువుపా తీసుకోండి.

నిలువుపట్టి చస్తున్నా యీపాడు ప్రయాణం కొంచెం కునుకు పట్టిందిరెండ్రెండు పైన పాడుర్లకోటకు యింకా యెన్నిస్టేషన్లు వున్నాయండి!

ఇప్పుడే గాడుటండీ పాడుర్లకోటవల్లింది ఆ.. అ...

ఏమిటా హడావిడి బండిపోతుంటే యేం చేస్తావయ్యా...కూర్చో

బెల్టిక్ కర్రంటాయిల్ రింగువారం కాకరమందు అన్ని దర్మవ్యాధులకు పని కొస్తుందండి.

టిక్కట్టు. ఊ . నీకి.. నీది ఆ టిక్కట్టండీ. మిమ్మల్నే పంతులుగారు.

నా పెళ్ళాందగ్గర వున్నాయండీ

ఎందుకండీ అంత విరగపడతారు.

ఆవిడ యెక్కడుందో ప్రక్కస్టేషన్లో చూచిండండి.

బండీలో లేదంటే నేను యెక్కలేదనుకొని గోదావరిలో దిగిందిటండీ

నాకవన్నీ తెలియవు. ముందర డబ్బు పట్టండి

ఇదేం ఖర్మయండీ టిక్కట్టు కొన్నా కూడ డబ్బు పట్టమంటారు.

అవన్నీ నాతో చెప్పక్కర్లేదు. ఈస్టేషన్లో దిగండి ముందర. తిప్పకోండయ్యా...

ఛిఛ్ఛి.. ఊ..

నాయంవుంటేగా పాపం అయిన్న దింపే వాడు చూశారా! ఈ రోజుల్లో నాయం వచ్చింది.

ఏమో అయిన టిక్కట్టు కొన్నాడో లేదో మీరాలోచించండి. ఎవరికైనా తిరుగు విధిని తప్పింప (బహ్మకైనను రుద్రుకైనను అయ్యా గడ్డివాగ్నండి తలా కాస్తా ధర్మం చెయ్యండి బాబు నేత్రములు లేకపోతే ప్రపంచమే లేదండీ ..

పిఠాపురం . పిఠాపురం . పిఠాపురం

నువ్వు గేటుదగ్గరవుంటు. నేను పైనుంచి చూసుకుంటూ వస్తా.

ఏరా వచ్చావ్రా

నాకు కనుపించలేదే.

ఇదేమిటి అక్కయ్యా, నాన యీ బండికే వస్తామని వ్రాశారే.

ప్రసిద్ధ భారతీయ పత్రికా కవయిత కలకత్తా యం. ఎ. ఉన్నికృష్ణన్ మృత కళేబరాన్ని దహనభూమికి చేరుతున్న దృశ్యం. బాక్కిరాజ్యసమితి కొరియా కమిషన్‌లో భారతీయ ప్రతినిధిగా కొరియాకెళ్లి, అక్కడి యుద్ధప్రాంతంలో శవకాండలో సంచరిస్తూ మందుగని తేలుటవల్ల మరణించారు.

మద్రాసులో అమ్మబడు 1/148 డ్రాప్ సీసా మద్రాసు

ఆయుర్వేదాచార్య
విద్వాన్ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి
సిద్ధమకరధ్వజ తులం 1-కి రు 60-0-0
పూర్ణచంద్రోదయం " " రు 30-0-0
పై మందులకు బంగారు భాగము
విడిగా యివ్వబడును.
క్యాటలాగు ఉచితము.
ఆంధ్ర రత్న ఆయుర్వేద నిలయము,
బ్రాడీపేట :: గుంటూరు.

4 బిళ్ళల గొట్టం 0-4-0
32 బిళ్ళల గొట్టం 1-8-0
అద్భుత నేత్ర.

బి హి ష్ట
పిఠారణమునే నిలిచి పోయిన కనుపు తుదవర్షి తో తక్కువదుము.
ఇది గత్యర్థ మెందు కిలపర్తు మందు ఒకరోజులో ఉపశమనం కలిగి మొదలుపెట్టిన ఆరోజు తు 5 కన్నకనుపెనకి తు 20 నేడుగా వ్రాయండి విరసాయ పైన కంపెనీ విగ్రహమునకు "పర్వం" శ్రేష్ఠమైనది శాస్త్రీయకము తు 3 కార్యక్రమము తు 6 కి కి 14 అణాలు
Kaviraj, R N CHAKRAVORTY
Calcutta 35, (A P.)
ఫార్మసిస్టు : అస్సాం అండ్ కంపెనీ,
386, కేశవ మహాదేవ్ రోడు మద్రాసు.

పాలసుగంధితైలం
పవామేహములు మేహబొబ్బలు, మత్తులు, తలుపులు, చర్మవ్యాధులు, తుప్పు, తులబద్దము, కీళ్లనొప్పులు మొదలగు వ్యాధులకు అందించు అలో అద్భుతమైనది 2 దమ్మిడి కాలుకు 20 తులముల డబ్బి రు 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
పి. సి. ఎ. అండ్ కంపెనీ,
ఆయుర్వేద పరిశోధకం, పెరిదేవి (నెల్లూరు జిల్లా)

డయాబెటిస్
ఇంజక్షనలే అక్కరలేదు!
ప్రపంచములోనె ప్రసిద్ధమయిన మా మందు
కోపల్‌త్ర
(పవడర్) ని"
డయాబెటిస్ వ్యాధికి ఉపయోగించండి
మాత్రతో పోయే సక్కరని ఒక నేలలో నిలుపుమని రోగిమ్మని ప్రేమము బలపడును
ఒక నెలమందు వెల రూ 15/ అర్థ వెంకటే.
తయారు చేయువారు
కోపల్‌త్ర అండ్ కం లి.
మాటుంగా, బొంబాయి

కాశ్మీర్
అన్నిదగ్గులకు అమోఘమైనది
గిరిజా & కో, రాజమండ్రి

కుష్ఠు ★ బొల్లి
మా నూతన కేటలాగు ఉచితము
రెడ్డి అండ్ కో, (రిజిస్టర్డ్)
గోపాలపురం, (వయా) తణుకు
తూర్పుగోదావరిజిల్లా

కథా సాహిత్యం:

దీప శిఖలు

8-వ పేజీ తరువాయి

తుంది. కనక కట్నం ఏ మంత తక్కువ కాదు కనక ప్రయత్నిస్తే తప్పక అనుకూల వరుడు దొరకకపోడని ఆమె వాదన!

తల పంకించక తప్పలేదు రాఘవయ్యకి. పెళ్ళి పేరయ్యో, వివాహాల పేరయ్యో ఊరి కొకడు కాకపోయినా కొన్ని ఊళ్ళ కొకడైన వుంటుంటాడు. అటు ఆడపెళ్లివారిని ఇటు మొగపెళ్లి వారిని సంప్రతిచేసి సంభాషణల్ని అంజలింపుకోవడమే వాళ్ల పరమావధి అటువంటి పెళ్ళిళ్ల పేరయ్య దొరకడు అదృష్టమో దురదృష్టమో రాఘవయ్యకి దొరికాడు.

తగిన సంబంధం—కోరిన సంబంధమంటే సమంజసంగా వుంటుందేమో! తాంబూలాలతో ఖరారైనట్లే అనిపించుకొన్నాడు. అమ్మాయికి ఆడపడుచుల ఆరడి, కాపరాల్ల అదనాయింపు, తోడికోడళ్ల పెనరింపులేని సంబంధం! ఎంత అదృష్టం! ఏవైపు ఎకరాల ఆస్తి పరులు! ఒక్కడే కొడుకు. వియ్యో డిగ్రీ పుచ్చుకొని బి. యల్ చదువుతున్నాడు. ఎంత పూర్వజన్మ సుకృతం లేనిదే అటువంటిభర్త కూతురికి లభ్యమవుతాడు హాయిగా చిలకా గోరింకల్లా వుంటూ కూతురు అలుడు తినకు సంతోషాన్ని కలిగించడంకంటే ఏం కోరవలసి వుంటుంది జనని!

ఊహ్యాంగి పోతోంది బంగారమ్మ.

ఊళ్లోవాళ్లంతా ఆశ్చర్యధిరీకులు కావలసిందే! అవహేళన చేసిన సుబ్బాయమ్మ కర్వాటోపం ఈ భారీ సముద్రంలో కలవాల్సిందే! సిగ్గుతో అనిడ తల వంచుకోవలసిందే. ఈ భారీ చెరువుగట్టున కనిపిస్తే 'బంగారమ్మ ఎంతకయినా తగినదానివే!' అని తన చేతుల్ని పట్టుకొని తప్పక వళ్ళాత్తాపం పడాల్సిందే. చక్కగా బుద్ధి చెప్పగలిగాం సుబ్బాయమ్మకి.

అనుక్షణం బంగారమ్మ అంతరంగంలోని పరాకాష్ఠ దవానలపు ఉష్ణోగ్రత ఒక్కొక్క డిగ్రీ తగ్గుతోంది.....

ధనవంతులతో వియ్యం! ఎంత జాగ్రత్తగా వ్యవహరించుకోవాలి! తన కుటుంబ మర్యాదల మాట అటుంచి వియ్యాలవారి పేరు ప్రతిష్ఠల్ని కించ పరచకుండా సంరక్షించాలి! వారి పరువు కాపాడ రవ్వంత లోపాన్ని అపాదించకూడదు పెళ్లి! వియ్యాలవారి గొప్ప గొప్ప బంధువులు వస్తారు ఉద్యోగస్థులు, ఈనాందార్లు, జమీందార్లు నివాసం చేస్తారు. వారి నందర్నీ సముచితంగా సత్కరించాలి! కాస్త మాదానిడిగానే చెయ్యాలి! పెళ్లాన్ అనిపించుకోవాలి! అవసరం ధరలు మండుకుపోతున్న ఈ కాటకపు రోజుల్లో అయిదు వేల రూపాయాలకు తక్కువ వచ్చిస్తే కాణీంపగు—

రాఘవయ్య గుండె గుభేలుమంది రిక్షా కదిలి నిత్తరి మూలుల్లో కూర్చుంటుంటే! మూలుల్ని పిరికిచ్చాడు.

"పెళ్ళికాకముందు రెండు దెబ్బలు తగిలితే పట్టాభిషేకమే! వ్యాధీన పడుతుంటుంటే! అంతరం మూడు ఎకరం!"—సంధానకర్త ప్రతిపాదించి ఉభయతారకంగా ఆమోదింపచేసిన పెండ్లిపరకులు కర్ణకుంద్రాలో నిండుగుమంటున్నాయ్! కర్తవ్యస్థితో రాఘవయ్య ఆలోచనగా తల పైకెత్తి చూశాడు. జాపాల్ని గూడుకట్టుకొన్న బూబులు ఘర్షణ పవ్వుతూ ఊగిసలాడాయి!

అలుడికి మేనేవుంది కాబట్టి తన తాతల నాటి పురాతనపు మంటిగోడల పెంకుటింటి అవస్థకే వుండేదు చరచరా కూహుకారు శుద్రయ్యగారి దగ్గరకు బయల్దేరాడు రాఘవయ్య. ఈ అతిపైధరంగా జరిగిందాకు పెళ్లి మహోత్సవాన్ని పెద్ద పెద్ద హోదాల్లోవున్న బంధువులందర్నీ శ్రద్ధాభక్తులతో పరిత్యాగి పరిచాడు రాఘవయ్య. అంతా 'సభాష్, అన్నారు.

తీఅయిన కొంత తాకట్టు పెట్టి అయిదు వేల కరకు యాపాయిల్ని కరగించి పంచ విన పాయిన పరకూన్నాల్ని ప్రసాదిస్తే రాఘవయ్య అతిస్వ కమ్యుద్రికి 'సభాష్' అనే ఒక మాట మాత్రం అవలేరా?

అన్ని విధాల అందరిచేతా మెప్పుగడవలేనా అయ్యి పెళ్లి చేశాం! గలిసి కుబోయిలో పన్ని కాలిలో తన్నివంతపని చేశాం. ఈ జీవితి సుబ్బాయమ్మ శిరస్సు భూమిలోకి పంచ ఎదీ వుంటుంది మరోసారి బంగారమ్మ విజయగర్వాన్ని ఇంకా ఖజానాయిందుకొంది

వివిధ భావాలతో క్షీణిస్తూ బరువుక్కి క్రుంగిపోతున్న రాఘవయ్య హృదయం దీనంగా నిస్పృహగా 'సన్యాసిగ్' అనుకొన్న పెళ్లా! అనుమానమే!

* * *

భరణంగా యిచ్చిన భూమిలాంటి పచ్చే ఆదాయాన్ని కాపాడుకోకపోతే ఊడదు ఒకరు చెప్పకపరలేదు-వంశ గౌరవాను క్రమణిక-ఆచారధర్మం. ఒక్క ఎకరం నేల మీద సంసారం ఆధారపడివుంది కుటుంబ ఖర్చుల్లో పొదుపరితనం పాటించాలి! కాని దూరదృష్టి పైకెక్కి రాఘవయ్యని మితవ్యయానికి ప్రోత్సహించ జాగింది. కాని ఇప్పుడు రాఘవయ్య పెళ్లి ఖర్చుల్లో తప్పిన కరీర ధారి మాత్రమే పెళ్లయింతర్వాత అయిదవ నాడు తిరిగి రాకపూడదు అనేదేమి ధిక్కతో, రాఘవయ్య అల్లుడు అతిథుల సర్దుకు అని అతి చిగుళ్ళ! స్వతిపాటకం పలికే కాదు! ఇక పెళ్లి ఇంకైనాలు అత్తింటికే మకాం!

మరోసారి రిక్షాల్లో కూర్చుకొంటూ చిలిపి చేష్టలతో నరపాలతో కూతురుఅల్లుడు కాలక్షేపం చేస్తుంటే ఆ బంగారమ్మ హృదయం ఆనందపారవశ్యం చెబుతోంది.

మితివ్యయాన్ని ఆదరణలో పెడదా మనుకొన్నాం. పాపం పెద్దిరైతు రాఘవయ్య! వియ్యేదగుపుకొన్న అల్లుడికి ఉదయం కాఫీతో పేడియిడ్లీ, పెసరట్, దోసెలు, సుధ్యాన్నపు రేసిటెవిందులో! 'స్వీటూ' 'హాటూ' కావాలాయె! రకరకాల పూరలు వండాలి! అన్నం దగ్గిరికి నుతో రెండురకాల పిండివంటలు చెయ్యాలి! సాయంత్రమయ్యేసరికి సిగరెట్ల నిమిత్తం అబ్బాయిగారికి చేటా ఇవ్వాలి మరి-చిబోదా మనుకున్నా నిత్యం రాఘవయ్య హృదయంలో కిచకిచలు పెడుతుంటే వున్నాయ్

మొదటి నెల మనుగడుపనీ, మూడవ నెల తమగడుపనీ వివాహయుదవితి పండుగ బహుమానం, దీపావళికి బహుమానం దసరాకు బహుమానంబహుమానాలలాంఛనాలు జరిపే సరికి రాఘవయ్యకి మరో అయిదువందల అప్పు కదంతొక్కుతోంది!

భగవంతుడిమీద భవిష్యత్ భారాన్ని పారేశి సంసారపు జంజాటంలో ఒక విధమైన నిర్వికారంతో ఈడులాడుతున్నాడు రాఘవయ్య! అంతకంటిపు ఎంచేతనో చిక్కిపోసాగాడు.

సంక్రాంతి పండుగ పదిరోజులుండగుకొన్నే సరికి రాఘవయ్య గుండెల్లో రాయిపడింది. అరుసుమీద తువాలు పరచుకొని స్తంభానికి తిలాన్నుకొని మీన మేషాలు లెక్కపెడుతున్నాడు.

మూడురోజుల పండుగ! తొలి రోజు పాడి కొత్తళ్లకు పండుగ! మూడురోజులూ తలంటి జరిఅందు పంచెలు కండువాలు బహూకరించాలి! ఒక్క అల్లుడికేనా? మనుగడుపు వచ్చిన వియ్యపురాలికి జరిఅందు కోసం బత్తాలు చీరలో! వియ్యాంకుల వారికి పట్టు పీతాంబరాలా? శరీరం వణకడం ప్రారంభించింది రాఘవయ్యకి.

లేవంటే పండుగ బహుమానం వియ్యపురాలికో అర్థం మాటపడాల్సు అలుడికి పరకరి! ఇంతకు ముందెప్పుడో హుపంగారి చేసి వుంచారు. వస్ట్ అండ్ కోరిస్టువాచీ, రాలీ సైకిళ్ళకోసం మామాఅల్లుళ్ళమన్న జీతంబుతెలేని 'ఏంటు' కూ తప్పనిసరిగా కారద తన విషయాన్ని చెప్పవలసి వచ్చి చెప్పడం! తాను కనుగుకోవడం! తప్పకుండటండీ వాళ్ళ ముద్దు ముచ్చటల్ని తీర్చాలి!' అంటూ భార్య సమర్థించడం జరిగిందాయె. మొత్తానికి సంక్రాంతి పండుగ వన్నంగా సాగించాలంటే నీసం ఎనిమిదివందలు ఖర్చుపెట్టాల్సి ంది రాఘవయ్య కళుతిరిగాయ్! తాను ఏ కొప్పకింద నిలబడ్డాడో అకొప్పరంకులం ట్నంలా తిరుగుతున్నట్టనిపించింది

'ఏమండి! ఇంకెప్పుడండీ బయ్యం! బొత్తిగా పండగదగ్గరలో పిలిచే ఏమి మర్యాద?' పిలి కుమ్మంలో! వచ్చిన బంగారమ్మ మాటలతని చెవిలో పడ్డాయి

రాఘవయ్య పెదవులు మరి కదల్లేదు కనీసం మాచుపలే కనిపించవ! భర్తవాలకం చూడగా బంగారమ్మకి వియ్యాల వారిని పిలిచేటటు తోచడంలేదు అమ్మో! పిలవక పోవడమే ఎంత అప్రతిష్ట ఇంకేమైనా వుందా! వారు పరువు ప్రతిష్ఠలకల ధనవంతులాయిరి! ఇంకా అయింటిమీద కాకి ఈ యింటిమీద వాలకుందా? ఎంత అపరాధం! గౌరవంగా బ్రతుకున్న ఆ వియ్యాలవార్ని అమానతంగా అవమానించడమేగా! అంతెందుకు పండుగతో బయట పడిందమ్మ బంగారమ్మ బయిసి బంగారం! అని అరుపోళన చెయ్యరూ? ఇంత పరహ పడిలిన తాడెల్లాగ పడిలి ఇప్పుడెందుకు బిగదీసుకుపోం? కాకపోతే ఏవిధాన్నైనా తమ కూతురికి పశ్రమించాల్సిందేగా!

'ఏమండీ!' హెచ్చరిక చేసింది బంగారమ్మ. ఈ భారీ భార్య హెచ్చరించడంతో అరుసు మీద పరాన్న కాడల్లా చిబాలున లేచి రాఘవయ్య భార్యను దూసుకొంటూ లోపలికెళ్లి మంచంమీద మెకానికి చేతులాన్చుకు కూర్చున్నాడు భర్త తరఫున్ని అర్థంచేసుకోలేక మరి భ్రమణం కలగలేగుకదా అన్నంతవరకు అవరి బంగారమ్మ భర్తని అనుసరించింది. ఆయన ప్రక్కగానే కూర్చుంటూ!

'ఏమి చేశారండీ' అంది.

'ఒక్క కాసి అప్పుపుట్టదు' నిక్కచ్చిగా చెప్పాడు అతనిముఖంలో కంఠంలో ప్రతి అవయవంలో చెప్పకాని భావ! 'కారణం? ఊరంతా గొడ్డుపోయిందాకో లేక కట్టుకట్టారా?'—అక్కడే దబ్బతింటోంది ప్రతి విషయం మంగోను బంగారమ్మ ఊరంతా ఏమో చేస్తుందనీ చెప్పుకోడానికి కుట్రలు పన్నుకుంటనీ అవిడి గట్టిగా నిశ్వాసాన్ని పదుకున్నకొంది.

'అల్లుడికి చెందే భూమిమీద తగాదా ఏమి టన్నారు! మేమెక్కడ లావాదేవీలు పడగలం అన్నారు' సమ్మెటపోటుల్లా తగిలాయి బంగారమ్మ గుండెలమీద.

'పాపి అప్పులవాళ్లే లడాయిస్తున్నారు' సణుక్కున్నాడు రాఘవయ్య.

తలుపుచాటున జొంచివుండి పరిస్థితుల్ని సంధానాన్ని వింటున్న కారద ఎదురుగా వచ్చి 'నాన్నా!' అన్నది. కూతురు మొహం కంగ చూడలేకపోయాడు. ఒక్కగా కొక్క కూతురి ముద్దు ముచ్చటల్ని జరిపించడానికి తగిన సమర్థుడ్ని కాకపోయానుగదా అని అతని విస్తు! చిన్నతనమున్న!!

కారద మెడలోంచి పదకొనుల బంగారపు గొలుసు మెల్లగా తీసి తండ్రి కందీయబోయింది జాగరం-వద్దని చూపంగానే విరాకరించాడు రాఘవయ్య. తప్పలేదన్నట్టు చూపంగానే చూపాడింది కారద! గత్యంతరం లేకనేమో లేదన్నట్టు బంగారమ్మ చూడటికి వదుతూ పిడ్కోలు చెప్పడానికి వచ్చిం దానికి రాఘవయ్య చేతులు వణికాయ్ కన్నీటిధారలు బొటబొట నేలమీద రాలుతున్నాయ్! భుజంమీద తువాలు చెంగుతో ఒకసారొంటూ కూతుర్ని రెండు చేతుల్తోనూ తనకి పొంగి పొరలివచ్చే దుఃఖాన్ని బలవంతంగా ఆపుచేసుకొంటూ 'అమ్మా; అత్త మామల్ని గౌరవించాలి భర్తని పూజించాలి' అన్నాడు.

అతనంతకంటే ఏమి పిడ్కోలు పంచకోగ మివ్వగలడు?

కందిపోయిన కారద మొహంమీద కన్నీటి ధారలు జారుతున్నాయ్ తలిదండ్రుల్ని విడిచి వెళ్లడం ఎంతో గా బాధే! అత్తవారింత శ్రీమంతులైన భర్త మహోద్యోగి అయినా ఆడవాళ్లకి పుట్టింటి వారంటే చెప్పరాని మక్కువ!

'నాన్నా' అంటూ కారద కాళ్లమీద వాలింది రాఘవయ్య వెంటనే అది తప్పన్నట్టు భావించి కూతుర్ని పైకెత్తి 'అమ్మా!' అన్నాడాప్యాయంగా గద్గదకంఠంతో చిరిగి మలినమైవున్న జాతిచొక్కా చేబులోంచి రాఘవయ్య ఏదో కాగితపు పొట్లం విప్పసాగాడు

కారద కళ్లు జిగేలుమన్నాయ్

'అమ్మా! ఇది మీ డబ్బులో పేరు కో!' అంటూ వస్తువందిచ్చాడు అత్తమామలదిగితే ఏమని చెప్పవలసి వుంటుందాయని కాత్రిం పడ్డట్లు ఆలోచిస్తూ గుండె నిబ్బరం చేసుకొంది కాని సమయానికి తండ్రి గొలుసు తెచ్చియిచ్చాడు. పితృప్రేమ! మెడలో వేసుకొంది కారద.

విధి చమ్మకులో నిలబడి ఆయాసంతో కన్నీళ్లు నించుతూ బంగారమ్మ పైతిన్యరహితంగా నిలబడి చూస్తోంది! తనభర్త బంగారు గొలుసు కూతురుకివ్వడం మాత్రే సరికి ఆమె విస్మయంపడింది! ఎక్కడనుంచి వచ్చిందా డబ్బు? తాకట్టుపెట్టిన వస్తువు తాకిలా తీసుకురాగలిగాడు? అని ఆమెలో ప్రశ్నలు చెలరేగాయి! కూతుర్ని అత్తింటికి పంపించడానికి పూరెకీరలకు లాంఛనాలకు అయిన డబ్బెంతో దిక్కుతోచని వచ్చిందో అన్న ఆలోచన ఆమెకి కలగనే లేదు.

తప్పటడుగులతో బంగారమ్మ కూతురు వున్నచోటికి వచ్చింది కూతురు రెండు చెంపల్ని తనచేతి వ్రళ్లతోనొక్క 'మా గొలుసు తీసుకొనడమనేది ఎక్కడ నీంత! తనకి కాదు తన వియ్యాలవారికి ముఖ్యంగా తన అలుడికి! తన కూతురు అత్తింటికి వళ్ళగానే పలుగురి కళ్లు మొదటే మెడలో పడతాయ్! ఇక సుపసుపలు! రుపసుపలు! 'తాను చేయుం చేయడానికి వీలుకాకుండా పోతే ... రంగా ... ఎంతగా తన అల్లుని మనస్సు చివుక్కుమంటుంది!—

మూలుగులు క్రమంగా పన్నగిలుతున్న పవ్వడికి ఆలోచనల్ని కటాపంచలు చేసుకొని భార్యవరంక మూళాడు రాఘవయ్య కన్న రెప్పలు అరమోడ్పుగా వున్నాయ్ మగత నిద్ర పడుతోందేమో!

మంచంమీద కూర్చుండే జాగరణం చేస్తున్నాడు రాఘవయ్య. మధ్య మధ్య కునికి పాట్లుపడ్డ కాస్పపు కన్నులమూసి తేరుతో పడుతుంటే కన్నులు మూశాడు కాస్త ఎక్కువ కునుకు వచ్చింది మతులో తూలిపోతూ ఉండ దటుక్కున మెలకువ వచ్చి కళ్లు విప్పి చూశాడు. అబ! సరాలు పెనక్కు లాగుతున్నాయ్! తల తిరిగి పోతోంది! భూమి ఒరిగి పోతుంది! కళ్లు పెసుల్పుకు మరి చూడసాగాడు రాఘవయ్య!

ఏమిటికి ఎవ్వరికీ రేగిన జుత్తుతో మాసిన చీరతో కన్నీటిధారలు ఎండిపోయి అసహ్యతనువాసే బుగ్గలతో రాత్రి పది గంటల వేళ ఎవరు తన ఇంట్లో!

'కారదా!' అప్రయత్నంగా అతని కంఠం అర్చింది.

'నాన్నా!'-తండ్రి కంఠాన్ని కౌగిలించుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడవడం ప్రారంభించింది

'ఏమయిందమ్మా!' అన్నాడు రాఘవయ్య చేజారుపడుతున్న హృదయాన్ని సవరించుకోడానికియత్నిస్తూ ఆతురతగా కూతురుకళ్ళల్లో! దూస్తూ.

'నాన్నా! నా బ్రతుకు నిలువ మూడెకరాలు! 80 ఎకరాలు కాదు!" అని మాత్రం అంగ. అర్థమయింది రాఘవయ్యకి. ఎంతో ఉపద్రవం జరిగి వుంటుందో కూతురికి అత్తింట అర్థమవుతోంది. కాలిపడకని పంపిందడానికి వళ్లంతి కళితులు! ఇద్యాంతుడు భర్త హృదయమూ అంతేనా?

'అమ్మా!' గదంతా ప్రతిధ్వనించేలా కేక పెట్టింది బంగారమ్మ ఉలిక్కి పడ్డాడు రాఘవయ్య. తల్లి వంక చూడలేకపోయింది కారద భయవిభ్రాంతులతో.

'అమ్మా!'—సమాధానం లేనిపోయింది కారద!

మిటపడి ఎగుపుతున్న కలభం టుప్పున దీపపు జ్వాలలో పడింది. సుప్పనదీపం ఆరిపోయింది.

కావలెను

ఉబలంకలో (తూ.గో.దాపరిజిల్లా) మా ఆంధ్ర దైనిక పచిత్రి వార భారతి మాసపత్రికలను నారిస్వంతి జ్ఞాత్రపై విక్రయించుటకు స్యూసువం దు కావలెను.

వివరము లకు:
మే నేజరు,
ఆంధ్రపత్రిక, జ టి మద్రాసు.

కాంతరిడైన తలనూనె
ప్రశిస్తమైన హెయిర్ టాయిలెట్ హెయిర్ టానిక్

జుట్టుకు జాలు నున్నపడుట. అకాలంలో నెరయుట ము న్నగు వెంట్రుకల యొక్కయా కలదర్శనయొక్కయు జుట్టుంచుటకు పోగొట్టుట

బెంగాల్ కెమికల్
కలకత్తా: బొంబాయి: కాన్పూర్
పేటంట్లు:
ఎస్. కేయాయ్ గాండర్ అండ్ కంపెనీ,
41, ఎందరువీధి మద్రాసు

అది మంచిది
నేద దీర్చును
చల్లగా నుండును.

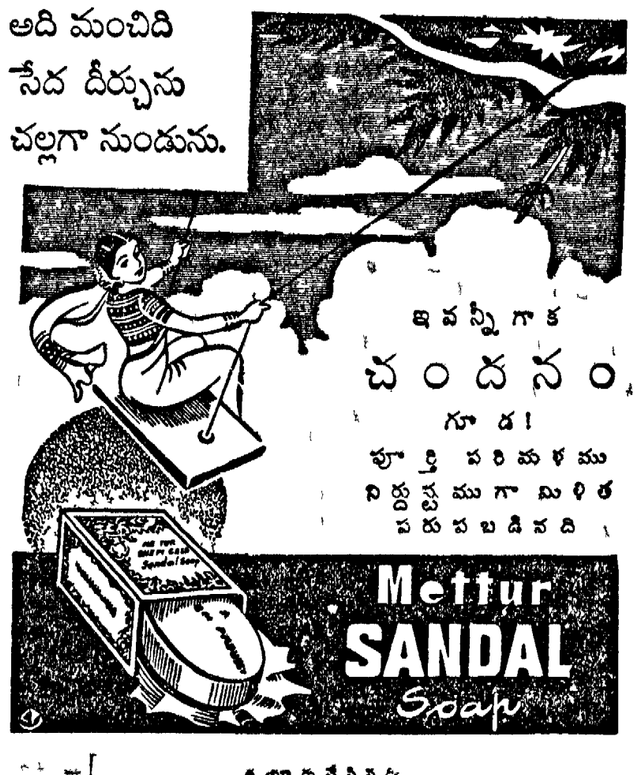

తయారు చేసినది
మేట్టూర్ కెమికల్ & యిండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ లి॥ మేట్టూర్ డాం
పోర్ పెల్లింగ్ ఏజంట్లు: అలయిడ్ యిండస్ట్రియల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు లి॥
120, ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు 1

ట్రక్కు, బస్సు యజమానులారా!

ఇండియా జర్మనీలమధ్య వాణిజ్యాన్ని అభివృద్ధిపరచడానికి సాధనమార్గాలను అన్వేషించడానికై ఇటీవలే జర్మన్ ప్రభుత్వపు విదేశ వాణిజ్యశాఖ ప్రధాన అధికారియైన డాక్టర్ వాన్ షెర్పన్‌బల్ నాయకత్వంలో ఈ నెల 2-వ తేదీనాడు ఢిల్లీకివచ్చిన పదిమంది జర్మనీ రాయబార వర్గానికి హౌరెం విమానాశ్రయంలో భారత ప్రభుత్వపు వాణిజ్యమంత్రివర్గ ఉపకార్యదర్శి అయిన పి. రత్నంగారు స్వాగతమిచ్చారు.